

MEDİAD

Medya ve Din Araştırmaları Dergisi | Journal of Media and Religion Studies

ARAŞTIRMA MAKALESİ | RESEARCH ARTICLE

Aralık 2023, 6(2), 234-241

Geliş: 28.08.2023 | Kabul: 21.11.2023 | Yayın: 28.12.2023

DOI: 10.47951/mediad.1350929

Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel Irkçılık Kıskaçında İslam

Abdulkadir GÖLCÜ*

Betül KARADENİZ DEMİRATA**

Kitabın Künyesi: Radyo Televizyon ve Üst Kurulu (RTÜK), (2023). Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel Irkçılık Kıskaçında İslam, Ankara: Afşar Medya, 1304 sayfa, ISBN: 978-605-66396-4-7

Tarihsel kökeni Vatikan merkezli kilise öğretisinin hâkim olduğu Orta Çağ Hristiyan kaynaklarına ve antik dönemlerden beri var olan Yahudi nasyonalizmine kadar uzanan İslam karşıtlığı, İslam dini ve Müslümanlar hakkında üretilen düşmanlık, kin ve korku gibi unsurlar ekseninde gelişim göstermiştir. Bu tarihsel 'düşmana' karşı üretilen problemleri bakış, zamanın döngüsellik içinde yeni 'kazanımları' da uhdesine katarak, modern dünya tasarımıyla birlikte İslamofobi kavramsallaştırmasının çatısı altında kendisini güncellemiştir. Bugün İslam dini ve Müslümanlara yönelik yapay bir korkuyu ve kalıplaşmış ön yargıları ifade eden İslamofobi; tarih boyunca farklı süreç ve formlarda işlerlik kazanmış, farklı sonuçlara neden olmuş, sosyal, siyasal ve kültürel alana doğrudan ya da dolaylı olarak etki etmiştir. Bu etki genellikle olumsuz bağlamlarda gerçekleşmiş, zaman içerisinde toplumsal sınırları ya da bölgesel ayrışmaları da aşarak bir küresel fenomen ve tehdit algısına dönüşmüştür. Bu fenomenin ortaya çıkmasında Yahudi nasyonalizminin ve özellikle Orta Çağ Hristiyan öğretisinin geleneksel metinleri aracılığıyla toplumsal hafızada inşa ettiği stereotipler ve fantazmagoryalar gibi kalıplaşmış, problematik temsiller oldukça etkili olmuştur. Tarihsel süreçte farklı dinlerin merkezleri ve kurumları üzerinden sürekli gündemde tutulan ve üretilen İslam karşıtlığı, İslamofobi kavramıyla adeta kurumsal ve tarihsel bir kimlik de kazanmıştır.

Günümüz dünyasında farklı dinlere ait kurumsal yapıların uhdesinden küresel medya endüstrisinin çıktılarına transfer edilen İslamofobi üretimi, etnosentrik Batı düşüncesinin İslam dini algısı ve İslam'ı 'Öteki' pozisyonuna konumlandırışı; İslamofobiyi Batı kamuoylarında yaygınlaştırmış ve normalleştirmiştir. Bu noktada etnosentrik toplumların merkezi konumlarını güçlendirmeleri için de üretilen 'Öteki', hem Batı toplumlarına kendi toplumsal yapılarını konsolide etme imkanını sağlamakta hem de 'Öteki'nin varoluşsal olarak sorunsallaştırılmasını mümkün kılmaktadır. Bu bağlamda bugün dünya genelinde küresel medya endüstrisi ve ulusal bileşenleri tarafından İslam dini ve Müslümanlara karşı üretilen 'Öteki' imajı düzenli olarak tahkim edilmekte ve toplumsal yaşamda da bir 'realite' olarak sıradanlaştırılmaktadır. Özellikle İslam dini ve Müslümanlar bu bakış açısının bir sonucu olarak 'terör' ile özdeşleştirilerek küresel medya araçları üzerinden dünya kamuoylarına bir tehdit algısıyla sunulmaktadır.

* Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, kadirgolcu@selcuk.edu.tr, orcid.org/0000-0001-7320-6745, Konya / Türkiye

** Arş. Gör., Trabzon Üniversitesi, betulkaradeniz@trabzon.edu.tr, orcid.org/0000-0002-1066-1684, Trabzon / Türkiye

Bu duruma bir tepki olarak küresel ve ulusal medya algılarının toplumsal pratikleri şekillendirdiği günümüz dünyasında, İslamofobi sorunsalı ve gündelik hayatta sıradanlaştırılmak istenen İslamofobik tutumlarla mücadele etmek için bir dizi bağımsız çalışma; akademik, sosyo-kültürel ve politik düzeylerde gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede küresel düzeyde en kapsamlı etkinliklerden biri olan ‘Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel İrkçilik Kıskaçında İslam’ teması ile 25-26 Mayıs 2021 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen ‘I. Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu’, İslamofobi sorunsalını ve realitesini farklı bakış açılarıyla birlikte ele alması ve sorunsala ilişkin çeşitli çözüm önerileri sunması açısından önem arz etmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), Erciyes Üniversitesi ve Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) işbirliği ile düzenlenen sempozyumda sunulan bildiriler, İslamofobiye karşı mücadele kapsamında hem perspektif, hem stratejik yol haritası hem de akademik ve bilimsel kaynak oluşturmak amacıyla bir kitap olarak yayımlanmıştır.

İslamofobi ile mücadele sürecinde kamu otoritelerinin desteği, akademik kurumların katkıları, medya organlarının katılımı, sivil ve sosyal oluşumların da farkındalığı boyutlarını da bir araya getiren I. Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu ve kitabı bütüncül bir mücadele pratiği olarak değerlendirilmelidir. Bu sistematik mücadele çabasının kolektif bir bilinç, bilimsel bir bakış açısı ve akademik bir zeminde yürütülmesi gerekliliği ve önemi; I. Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu ve bu sempozyumun bir çıktısı olan “Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel İrkçilik Kıskaçında İslam” kitabının da oldukça değerli bir çıktı olarak üretilmesini mümkün kılmıştır. Bu çabalar ve üretilen içerikler sayesinde küresel düzeyde uygulanan İslamofobik politikalar ve stratejilerin kavranması kolaylaşırken, farklı medya mecralarında üretilen İslamofobik içeriklerin de algılanması ve karşılaştırılması mümkün olmuştur. Özellikle İslamofobik politikalara karşı kolektif aklın ışığında karşı politikaları üretmek ve İslamofobi fenomeninin perde arkasını, realitesini görmek söz konusu olmuştur. Bu bağlamda alternatif bir politika üretme ve strateji geliştirme imkanı sunan sempozyum kitabı, İslamofobi realitesinin boyutlarını daha gerçekçi ve küresel bir bağlamda gözler önüne sermekte; dünya kamuoyunun farkındalığını arttıracak çalışmalara ilişkin de bir zemin oluşturmaktadır.

‘Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel İrkçilik Kıskaçında İslam’ adıyla yayımlanan sempozyum kitabı, sempozyumda sunulan bildirilerin tam metinlerinden oluşmaktadır. Söz konusu bu kitapta, sempozyum onur konuşmasını yapan Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın konuşması; Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun ve SETA Genel Koordinatörü Prof. Dr. Burhanettin Duran’ın açış konuşmaları; RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin ve Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Altun’un sunuş konuşmaları, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Doç. Dr. Hasan Doğa’nın ‘Bir Dezenformasyon Alanı Olarak İslamofobi’ başlıklı giriş yazısı ve farklı bilim dallarında çalışmalar yapan araştırmacıların İslamofobi ile ilgili yaptıkları çalışmalar yer almaktadır. Kitapta yer alan konuşmalar ve çalışmalar, İslamofobi ile ilgili birçok konuya odaklanmakla birlikte İslamofobiyi tarihsel, kuramsal ve pratik boyutlarıyla gözler önüne sererek tartışmaya açmaktadır. Bu anlamda kitap, İslamofobi ve İslam karşıtlığını farklı disiplinlerin bakış açılarıyla çok geniş bir perspektifte ele almaktadır.

2023 yılında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından yayımlanan bu kitapta İslamofobi ve İslam karşıtlığı temelinde yapılan akademik çalışmaları, sempozyum kapsamında belirlenen ‘Nefret Söylemi ve İslamofobi’, ‘Yalan Haber ve İslamofobi’ ve ‘Kültürel İrkçilik ve İslamofobi’ şeklindeki üç ana başlık temelinde ele almak mümkündür. Bu bağlamda kitap; Nefret Söylemi, Yalan Haber ve Kültürel İrkçilik konuları temelinde İslamofobiyi ayrıntılı bir şekilde irdeleyen çalışmaların anlatımı üzerine kuruludur. Yapılan değerlendirmenin sınırlılıkları göz önüne alındığında kitapta yer alan ve İslamofobiyi çok geniş bir zeminde ele alan bütün çalışmaları tek tek incelemek ve detaylandırmak oldukça güçtür. Bu sebeple sempozyum kapsamında belirlenen alt

başlıklar üzerinden İslamofobi ile ilgili yapılan çalışmalara yönelik genel bir değerlendirme yapmak daha uygun görünmektedir.

Nefret Söylemi ve İslamofobi başlığı altında yapılan çalışmaları sempozyum kapsamında belirlenen ‘Göç Olgusu, Mülteciler ve İslamofobik Algılar’, ‘Yeni Medyada Müslüman Karşısı Nefret Söylemi’, ‘İslamofobik Önyargılar ve Sosyo-Politik Bağlam’ ve ‘Ayrımcılık, Önyargı ve Nefret Suçları Bağlamında İslamofobi’ alt başlıkları şeklinde özetlemek mümkündür. Bu başlıklar temelinde yapılan çalışmalarda genel olarak İslam dinine ve Müslümanlara karşı sistematik bir şekilde yürütülen İslamofobik saldırılar nefret söylemi temelinde ele alınmakta, İslamofobik tutum ve davranışların inşa edilmesinde ve sistematik hale getirilmesinde söylemin gücü ortaya koyulmaktadır. Çalışmalarda İslam dinine ve Müslümanlara karşı hâkim bir ifade biçimine dönüşen nefret söylemi, somut örnekler üzerinden açığa çıkarılmakta olup İslamofobi ve nefret söylemiyle mücadele için çeşitli öneriler sunulmaktadır.

Yalan Haber ve İslamofobi başlığı altında yapılan çalışmaları; ‘Dini Bilgi ve Kavramların Manipülasyonu’, ‘Medya Örgütlenmeleri ve İslamofobi Endüstrisi’, ‘İslamofobi Karşısı Çabalar’, ‘Sinema ve İslamofobi’, ‘Medyada Müslüman Kimliğinin İnşası ve Stereotipler’ ve ‘Sosyal Medyada ve Dijital Oyunlarda İslamofobik Görünümler’ alt başlıkları şeklinde özetlemek mümkündür. Bu başlıklar temelinde yapılan çalışmalarda genel olarak medya endüstrisinin insanların zihninde İslamofobik algıyı nasıl inşa ettiği, inşa edilen algıyı nasıl güçlendirdiği ve yönlendirdiği üzerinde durulmaktadır. Çalışmalarda İslamofobik tutum ve davranışların yaygınlaştırılmasında medyanın rolüne odaklanılarak kitlelerin yalan haber ve dezenformasyon aracılığıyla nasıl manipüle edildiği ortaya koyulmaktadır. Ayrıca çalışmalarda, İslam dininin ve Müslümanların medyada doğru bir şekilde temsil edilebilmesi için önerilere yer verilmektedir.

Kültürel İrkçilik ve İslamofobi başlığı altında yapılan çalışmaları; ‘Batı Dışı Topumlarda İslamofobi’, ‘Oryantalizm/Self Oryantalizm ve İslamofobi’, ‘İslamofobi ve Kültürel İrkçilik Örnekleri’ ve ‘Asimilasyon, Çok Kültürlülük ve Müslüman Kimliği’ alt başlıkları şeklinde özetlemek mümkündür. Bu başlıklar temelinde yapılan çalışmalarda ırkçılığın tarihsel süreç içerisinde yaşadığı dönüşümün bir sonucu olarak ortaya çıkan kültürel ırkçılığa odaklanılmakta ve bu ırkçılık türünün İslam dinini ve Müslümanları hedef alan yönü üzerinde durulmaktadır. Çalışmalarda, İslam dini ve Müslümanları hedef alan söylem ve ayrımcılıklar kültürel ırkçılık bağlamında ele alınmakta olup İslamofobinin kültürel ırkçılığın en önemli bileşenlerden bir tanesi olduğu çeşitli örnekler üzerinden aktarılmaktadır.

Kitap, İslamofobiyi çok geniş bir bağlamda inceleyerek kavramın toplumsal yaşamdaki farklı boyutlarını açığa çıkarmakta, İslam dini ve Müslümanlara karşı düşmanlığın hangi konular temelinde şekillendiğini ve dünya genelinde nasıl yaygınlaştırıldığını gözler önüne sermektedir. Kitapta yer alan çalışmalar, İslam dinine ve Müslümanlara yönelik düşmanlığın küresel düzeyde görünür kılınmasında, konuya dair farkındalığın artırılmasında ve kamuoyunun bu sorunla yüzleşmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Bu anlamda kitap, İslamofobiyi farklı boyutlarıyla ele alarak ilgili literatürün zenginleştirilmesine ve İslamofobiyle ilgili birçok konunun gündeme getirilerek bütüncül bir bakış açısı ile ele alınmasına katkı sağlamaktadır. Kitap, İslamofobinin dünya genelinde ulaştığı boyutların ortaya koyulması açısından büyük önem taşımakla birlikte İslamofobi ve İslam karşıtlığı ile ilgili ulusal ve uluslararası arenada mücadele stratejilerinin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin ortaya koyulması açısından da herkesin yararlanabileceği önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Özetle ifade etmek gerekirse, Türkiye küresel düzeyde İslamofobi ile mücadelede öncü bir rol üstlenmektedir. Bu rolün getirdiği sorumluluk çerçevesinde ortaya çıkan çalışmalardan bir tanesi ‘İ. Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu’ ve bu sempozyumun bir çıktısı olan ‘Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel İrkçilik Kıskaçında İslam’ adıyla yayımlanan sempozyum kitabıdır. Türkiye, bu ve bunun gibi çalışmalar ile İslamofobi ve İslam karşıtlığına karşı uluslararası alanda çok boyutlu çalışmalar sürdürmektedir. Nitekim Türkiye’nin, İslamofobi ile mücadele kapsamında yürüttüğü çalışmaların dünya kamuoylarına etkisi göz ardı edilemeyecek bir boyuta ulaşmıştır. Bu çabaların bir sonucu olarak Birleşmiş Milletler ilk kez ‘15 Mart Uluslararası İslamofobi ile Mücadele

Günü'nü 2022 yılında kutlamıştır. Buna ek olarak 12 Mart 2023 tarihinde BM tarafından yapılan açıklamada; Türkiye'nin yürüttüğü çalışmalar doğrultusunda İslamofobi teriminin, UNESCO'nun ayrımcılık ve ırkçılıkla ilgili karar tasarısında yer alacak olmasıdır. Bu gelişme, Türkiye'nin İslamofobiye karşı küresel düzeyde yürüttüğü farkındalık ve mücadele çalışmalarının somut bir göstergesi olması açısından önem arz etmektedir. Ayrıca Türkiye'nin İslamofobi ile mücadele kapsamında yürüttüğü çalışmaların, küresel düzeydeki politikalara etki edebilecek boyuta ulaştığının da bir diğer göstergesidir.

Islam in the Grip of Fake News, Hate Speech and Cultural Racism

Abdulkadir GÖLCÜ*

Betül KARADENİZ DEMİRATA**

Book Details: Radyo Televizyon ve Üst Kurulu (RTÜK), (2023). Yalan Haber, Nefret Söylemi ve Kültürel İrkçilik Kiskacında İslam, Ankara: Afşar Medya, 1304 sayfa, ISBN: 978-605-66396-4-7

Islamophobia, whose historical origin dates to medieval Christian sources dominated by Vatican-based church teaching and Jewish nationalism that has existed since ancient times, has developed along the axis of elements such as hostility, hatred and fear generated about the Islamic religion and Muslims. The problematic view produced against this historical ‘enemy’ has updated itself under the umbrella of Islamophobia conceptualization along with the modern world design, adding new ‘achievements’ in the cyclical nature of time. Islamophobia, which expresses an artificial fear and stereotyped prejudices against the religion of Islam and Muslims today, has been functioning in different processes and forms throughout history, has caused different results, and has directly or indirectly affected the social, political, and cultural sphere. This effect has usually taken place in negative contexts, and over time, it has transcended social boundaries or regional divisions and turned into a global phenomenon and threat perception. Stereotyped, problematic representations such as stereotypes and phantasmagorias, which Jewish nationalism and especially medieval Christian teaching have built in social memory through traditional texts, have been highly influential in the emergence of this phenomenon. Islamophobia, which is constantly kept on the agenda and produced through the centres and institutions of different religions in the historical process, has almost gained an institutional and historical identity with the concept of Islamophobia.

In today’s world, the production of Islamophobia transferred from the institutional structures belonging to different religions to the outputs of the global media industry, the perception of the Islamic religion by ethnocentric Western thought and the positioning of Islam to the ‘Other’ position have spread and normalized Islamophobia in western public opinion. At this point, the ‘Other’, which is also produced for ethnocentric societies to strengthen their central positions, both provides western societies with the opportunity to consolidate their own social structures and makes it possible to existentially problematize the ‘Other’. In this context, the ‘Other’ image produced by the global media industry and its national components against the religion of Islam and Muslims around the world is regularly being arbitrated and is becoming commonplace as a ‘reality’ in social life. In particular, the religion of Islam and Muslims are identified

* Assoc. Prof. Dr., Selçuk University, kadirgolcu@selcuk.edu.tr, orcid.org/0000-0001-7320-6745, Konya / Türkiye

** Res. Assist., Trabzon University, betulkaradeniz@trabzon.edu.tr, orcid.org/0000-0002-1066-1684, Trabzon / Türkiye

with ‘terrorism’ because of this point of view and are presented to the world public opinion through global media tools with the perception of a threat.

As a reaction to this situation, in today’s world where global and national media perceptions shape social practices, several independent studies are being carried out at academic, socio-cultural and political levels to combat the problem of Islamophobia and Islamophobic attitudes that want to be normalized in everyday life. Within this framework, one of the most comprehensive events at the global level, which was held in Ankara on May 25-26, 2021 with the theme ‘Islam in the Grip of Fake News, Hate Speech and Cultural Racism’. I. International Media and Islamophobia Symposium is important in terms of addressing the problematic and reality of Islamophobia together with different perspectives and offering various solutions to the problem. The papers presented at the symposium organized in cooperation with the Ministry of Culture and Tourism, Presidency of Religious Affairs, Presidency of Communication, Radio and Television Supreme Council, Turkish Radio and Television Corporation, Erciyes University and the Foundation for Political, Economic and Social Research have been published as a book in order to create both a perspective, a strategic roadmap and an academic and scientific resource within the framework of the fight against Islamophobia.

I. International Media and Islamophobia Symposium and symposium book, which also brings together the support of public authorities, contributions of academic institutions, participation of media outlets, awareness of civil and social formations in the process of combating Islamophobia, should be evaluated as a holistic deconstruction practice. The necessity and importance of carrying out this systematic struggle effort based on a collective consciousness, a scientific point of view and an academic basis; I. International Media and Islamophobia Symposium and the symposium book “Islam in the Grip of Fake News, Hate Speech and Cultural Racism”, which is an output of this symposium, have also made it possible to produce a very valuable output. Thanks to these efforts and the content produced, it has become easier to understand Islamophobic policies and strategies implemented at the global level, while it has also been possible to perceive and compare Islamophobic content produced in different media outlets. In particular, it has been a matter of producing counter policies against Islamophobic policies in the light of collective reason and seeing the behind-the-scenes reality of the Islamophobia phenomenon. In this context, the symposium book, which offers the opportunity to produce an alternative policy and develop a strategy, reveals the dimensions of the reality of Islamophobia in a more realistic and global context; it also creates a basis for studies that will increase the awareness of the world public.

The symposium book, published under the title ‘Islam in the Grip of Fake News, Hate Speech and Cultural Racism’, consists of the full texts of the papers presented at the symposium. In this book, the speech of the President of the Republic of Turkey Recep Tayyip Erdoğan, who made the symposium honour speech; the Minister of Culture and Tourism of the Republic of Turkey Mehmet Nuri Ersoy, the Head of Religious Affairs Prof. Dr. Ali Erbaş, Head of Presidential Communications Prof. Dr. Fahrettin Altun and Foundation for Political, Economic and Social Research General Coordinator Prof. Dr. Burhanettin Duran’s opening speeches; Radio and Television Supreme Council President Ebubekir Şahin and Erciyes University Rector Prof. Dr. Presentation speeches of Fatih Altun, Director of the Presidential Special Staff Associated Prof. Dr. Hasan Doğan’s introductory article entitled ‘Islamophobia as a Field of Disinformation’ and the studies conducted by researchers working in different branches of science on Islamophobia are included. Although the speeches and studies included in the book focus on many issues related to Islamophobia, they open Islamophobia to discussion by exposing it with its historical, theoretical, and practical dimensions. In this sense, the book deals with Islamophobia and anti-Islamism from a very broad perspective with the perspectives of different disciplines.

In the symposium book, published by the Radio and Television Supreme Council in 2023, it is possible to consider academic studies based on Islamophobia and anti-Islamism based on three

main topics determined within the scope of the symposium: 'Hate Speech and Islamophobia', 'Fake News and Islamophobia' and 'Cultural Racism and Islamophobia'. In this context, the book is based on the narrative of studies that examine Islamophobia in detail based on Hate Speech, Fake News and Cultural Racism issues. Given the limitations of the evaluation, it is quite difficult to examine and detail all the studies included in the book that deal with Islamophobia on a very broad basis one by one. For this reason, it seems more appropriate to make a general assessment of the studies on Islamophobia through the subheadings determined within the scope of the symposium.

It is possible to summarize the studies conducted under the title of Hate Speech and Islamophobia in the form of the subheadings 'Migration Phenomenon, Refugees and Islamophobic Perceptions', 'Anti-Muslim Hate Speech in the New Media', 'Islamophobic Prejudices and Socio-Political Context' and 'Islamophobia in the Context of Discrimination, Prejudice and Hate Crimes' determined within the scope of the symposium. In the studies conducted based on these topics, Islamophobic attacks carried out systematically against the Islamic religion and Muslims in general are considered on the basis of hate speech, and the power of discourse in constructing and systematizing Islamophobic attitudes and behaviours are revealed. In the studies, hate speech, which has become a dominant form of expression against the Islamic religion and Muslims, is revealed through concrete examples and various proposals are presented to combat Islamophobia and hate speech.

It is possible to summarize the studies conducted under the heading of Fake News and Islamophobia as 'Manipulation of Religious Information and Concepts', 'Media Organizations and Islamophobia Industry', 'Anti-Islamophobia Efforts', 'Cinema and Islamophobia', 'Construction of Muslim Identity in the Media and Stereotypes' and 'Islamophobic Views on Social Media and Digital Games' subheadings. The studies conducted based on these titles generally focus on how the media industry builds an Islamophobic perception in people's minds, how it strengthens and directs the perception that is being built. The studies focus on the role of the media in spreading Islamophobic attitudes and behaviours and reveal how the masses are manipulated through fake news and disinformation. In addition, suggestions are included in the studies to ensure that the religion of Islam and Muslims are accurately represented in the media.

It is possible to summarize the studies conducted under the heading of Cultural Racism and Islamophobia as 'Islamophobia in Non-Western Societies', 'Orientalism/Self-Orientalism and Islamophobia', 'Examples of Islamophobia and Cultural Racism' and 'Assimilation, Multiculturalism and Muslim Identity' subheadings. The studies conducted on the basis of these topics focus on cultural racism, which has emerged as a result of the transformation experienced by racism in the historical process and focus on the aspect of this type of racism targeting the Islamic religion and Muslims. In the studies, discourses and discriminations targeting the religion of Islam and Muslims are considered in the context of cultural racism and Islamophobia is conveyed through various examples that cultural racism is one of the most important components.

By examining Islamophobia in a wide context, the book reveals the different dimensions of the concept in social life, reveals on which issues hostility towards the religion of Islam and Muslims is shaped and how it is spread around the world. The studies contained in the book play an important role in making the hostility towards religion of Islam and Muslims visible at a global level, raising awareness of the issue and confronting this problem by the public. In this sense, the book contributes to enriching the relevant literature by addressing Islamophobia in its different dimensions and to addressing many issues related to Islamophobia with a holistic perspective by bringing them to the agenda. Although the book is of great importance in terms of revealing the dimensions reached by Islamophobia worldwide, it is also an important resource that everyone can benefit from in terms of determining strategies to combat Islamophobia and anti-Islamism in the national and international arena and putting forward solution proposals.

To summarize, Turkey is assuming a leading role in the fight against Islamophobia at the global level. One of the works that emerged within the framework of the responsibility brought by

this role is the symposium book published under the title of ‘Islam in the Grip of Fake News, Hate Speech and Cultural Racism’ which is one of the most important outputs of I. International Media and Islamophobia Symposium. Turkey continues multidimensional studies against Islamophobia and Anti-Islamism in the international arena with these and similar studies. As a matter of fact, the impact of Turkey’s deconfliction efforts on the world public opinion has reached a level that cannot be ignored. As a result of these efforts, the United Nations celebrated the International Day Against Islamophobia on March 15 for the first time in 2022. October March 2023, the UN announced that the term Islamophobia will be included in UNESCO’s draft resolution on discrimination and racism in line with the studies carried out by Turkey. This development is important in terms of being a concrete indicator of Turkey’s awareness-raising and anti-Islamophobia efforts at the global level. It is also another indicator that the work carried out by Turkey within the scope of the fight against Islamophobia has reached a level that can affect policies at the global level.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı/ Contribution of Authors

Yazarların çalışmadaki katkı oranları eşittir.

The authors' contribution rates in the study are equal.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

There is no conflict of interest with any institution or person within the scope of the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale bir benzerlik taramasından geçirilmiştir ve dergi beklentilerini karşılamaktadır.

This article has undergone a plagiarism check and meets the expectations of the journal.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”

kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the “Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive” were followed.